

The background of the entire image is a dense, chaotic arrangement of numerous thin, colorful threads in shades of red, blue, yellow, green, orange, and purple. These threads are crisscrossed and knotted in various ways, creating a complex, web-like texture. A white rectangular card is placed diagonally across the lower-left portion of the image, serving as a backdrop for the text.

GRÉGOIRE
DELACOURT

*Mano
norų
sąrašas*

ROMANAS

baltos lankos

GRÉGOIRE
DELACOURT

ROMANAS

*Mano
norų
sąrašas*

Iš prancūzų kalbos vertė
Ugnė Milaševičiūtė

baltos lankos

Mes mėgstam save apgaudinėti.

Na, pavyzdžiui. Puikiai žinau, kad nesu graži. Mano akys ne mėlynos ir dėl jų vyrai nesikrausto iš proto; ir netrokšta jose paskęsti, ir panirę išsivaduoti. Mano figūra taip pat netobula. Ir nors bandau tai nuslėpti, esu apkūni. Man reikia pusantros vietos atsisėsti. Ir vidutinio sudėjimo vyras manęs nepajėgia apglėbti. Žinau, kad nesu ta žavingoji, kurioms kuždamos gražios istorijos su giliais atodūšiais pauzės vietose, tikrai ne. Su manimi kalbama trumpai. Daugią daugiausia, kas man numetama – tai viena kita banali frazė. Išsvajotasis kaulas šuniui – tačiau be odos ir be mėsos.

Ir man tai jokia paslaptis.

Vis dėlto kartais, kai Žo dar negrįžęs namo, man patinka užlipti į mūsų kambarį ir stabtelėti priešais didžiulės

mūsų spintos durų veidrodį – tiesa, reikės jam priminti, kad pritvirtintą spintą prie sienos, nes vieną dieną ji užgrius ant manęs, *paskendusios savo apmąstymuose*.

Užmerkiu akis ir imu vilktis drabužius taip lėtai, kaip niekada niekas dar manęs nureneginėjo. Kiekvieną kartą tai darant mane ima krėsti šaltis, o kūnas virpa. Kai jau būnu visai nuoga, prieš atmerkdamą akis šiek tiek lukteliu. Tiesiog mėgaujuosi. Mintyse išsklendžiu kažkur toli. Ir svajoju. Svajoju apie tuos jaudinančius, jėgų netekusius kūnus iš tapybos knygų, besimėtančių mūsų namuose, puslapių, o vėliau regiu stangrius kūnus, matytus žurnalų nuotraukose.

O tada lėtai lėtai, lyg sulėtintam kine, pramerkiu akis.

Žvelgiu į savo kūną, juodas akis, mažas krūtis, mane juosiantį „gelbėjimo ratą“, tamsų plaukų miškelį ir jaučiuosi graži. Prisiekiu jums – tokią akimirką aš ir esu graži. Netgi labai.

O jausdamasi graži esu ir be galo laiminga. Nepaprastai stipri.

Pamirštu visus rūpesčius. Niūrią darbo dieną siuvimo reikmenų parduotuvėje. Beprasmius Danielės ir Fransuazės – seserų dvynių, dirbančių grožio salone šalia mano parduotuvės, plepalus ir laiką, praleistą lošiant loterijoje. Tada, kai jaučiuosi graži, užmirštu visa, ko negaliu pakeisti. Kad ir visą slogų gyvenimą. Ar šitą gniuždantį miestą, kuriame net nėra oro uosto. Šį pilką užkampį, iš kurio nė vienas negali pasprukti ir į kurį nė vienas nenori

atvykti: nei koks širdžių ėdikas, nei kilnusias riteris ant balto žirgo.

Arasas. 42 000 gyventojų, 4 prekybos centrai, 11 didesnių parduotuvių, 4 greitojo maisto užkandinės, keletas viduramžių laikų gatvių ir tik viena lentelė su gatvės pavadinimu, kad, neduokdie, koks praeivis neužmirštų: čia, Venecijos Veidrodžių gatvėje, 1775 m. liepos 24 d. gimė Eugenijus Fransua Vidokas*. Ir toliau – mano parduotuvė.

Veidrodyje žiūrint į save nuogą ir tokią gražią, ima atrodyti, kad jei tik spragtelčiau pirštais, bemat pakilčiau ir išskrisčiau. Tokia lengvutė, tokia daili. Įsivaizduoju, kaip mano kūnas glaustųsi prie tų figūrų iš dailės knygų, besimėtančių mano vaikystės namuose. Įsivaizduoju savo kūną tokį pat tobulai gražų kaip ir anie. Tobulai ir amžinai gražų.

Bet spragtelti niekada neišdrįstu.

Kaip ir kaskart, iš apačios pasigirsta ne laiku namo grįžusio Žo keliamas bruzdesys – jis ir nutraukia mano šilko sapną. Paskubomis apsirengiu. Tamsa apgaubia mano šviesią odą. Žinau, koks nepaprastas grožis glūdi po šiais apdaraais. Bet Žo jo niekad nepastebi.

Kartą jis man sakė, kad esu graži. Bet tai buvo prieš daugiau nei dvidešimt metų, o ir man tada buvo vos per dvidešimt. Atrodžiau labai gražiai: buvau pasipuošusi

* Eugène-François Vidock (1775–1857) – Prancūzijos teisėsaugos pradininkas, policininkas, detektyvas. (Čia ir toliau – vert. past.)

mėlyna suknele, apsijuosusi aukso spalvos dirželiu ir pasikvepinusi netikrais „Dior“ kvepalais. Tada jis norėjo su manimi mylėtis. Ir tas jo pasakytas komplimentas, kad esu gražiai apsirengusi, gi nebuvo nekaltas.

Matot, mes nuolat save apgaudinėjame.

Todėl kad meilė nepakeltų tiesos.

Jis vardu Žo, Žoslenas. Mano vyras jau dvidešimt vienus metus.

Jis panašus į Venantiną Venantinį, gražų vaikėžą, filme „Vèpla“ vaidinantį mikčiojantį Mikį ir mafiozą Paskalį – filme „Dèdulès gangsteriai“. Išraiškingi žandikauliai, žvarbus žvilgsnis, svaiginantis itališkas akcentas, asmenybės spindesys, aukso spalvos kūnas, vilioklis aksominis tembras, nuo kurio visoms tarsi žąselėms pašiurpsta oda, tik manasis Žoslinas Žoslinis sveria kokių dešimt kilogramų daugiau ir nuo jo balso alpti merginos toli gražu nelinkusios.

Jis dirba „Häagen-Dazs“ ledų gamykloje nuo pat jos atidarymo 1990-aisiais. Uždirba du tūkstančius keturis šimtus eurų per mėnesį. Jo svajonė – naujas plokščiaekranis vietoj mūsų senojo „Radiola“ televizoriaus. Taip

pat svajoja kada nors nusipirkti „Porsche Cayenne“. Įtaisyti židinį svetainėje. Įsigyti visą Džeimso Bondo DVD filmų kolekciją, „Seiko“ laikrodį. Ir šalia turėti moterį, kur kas gražesnę ir jaunesnę už mane. Tik šito jis man jau nesako.

Mes turime du vaikus. Tiksliau, tris. Sūnų, dukterį ir mirusį kūdikį.

Romenas buvo pradėtas tą vakarą, kai Žo pasakė, kad esu graži, ir kai taip apsukta aš pamečiau ir galvą, ir drabužius, ir nekaltybę. Tik vienintelei moteriai iš milijono šitaip pasiseka po pirmojo karto tapti nėščiai – man būtent taip ir nutiko. Nadinos susilaukėm po dvejų metų, ir nuo to laiko man teko atsisveikinti su savo gražiąja figūra. Pasidariau stora, nelyginant tuščiavidurė nėščioji, balionas, pilnas nieko.

Oro burbulas.

Vyruui tokia nebebuvo graži, jis nustojo mane liestis. Vakaraus vis dažniau drybsodavo priešais „Radiolą“, valgydavo iš gamyklos parsineštus ledus ir gerdavo „Export 33“ alų. Taip ir įpratau užmigti viena.

Kartą naktį jis mane pažadino. Buvo baisiai įsiutęs, girtas ir verkė. Todėl jį ir prisileidau. Tą naktį mano pilve užsimezgė Nadeža*, ir nuo tada ji tvinko mano krūtyse ir skendo mano sielvarto vandenyse. Gimė po aštuonių mėnesių pamėlynavusi. Nebylia širdimi. Užtai nagučiai

* Nadežda – viltis, laukimas. (Rus.)

buvo gražūs, blakstienos ilgos, ir tikrai ji visa buvo labai graži. Tik niekada taip ir neišvydau, kokios spalvos buvo jos akys.

Nadežos gimimo ir kartu mirties dieną Žo nustojo gerti. Virtuvėje čiupo ir daužė viską, kas pakliuvo po ranka, ir šaukė. Šaukė, kad gyvenimas šlykštus, kad gyvenimas prakeiktas, prakeikta velnio irštva. Daužėsi sau į krūtinę, daužė kaktą, širdį ir sienas. Rėkė, kad gyvenimas per trumpas. Kad gyvenimas neteisingas. Kad neduota laiko net jo mėšlo pasrėbt, mano vaikelį, kalbėjo jis apie Nadežą, mano mergyte, kurgi tu? Kurgi tu, mažyte mano? Romenas su Nadina išsigandę užsidarė savo kambaryje, o Žo nuo tos dienos ėmė svajoti apie širdžiai mielus dalykus, kurie praskaidrintų jam gyvenimą ir nuslopintų jo skausmą. Pavyzdžiui, apie plokščiaekranį televizorių, „Porsche Cayenne“, Džeimso Bondo kolekciją. Ir gražią moterį. Jis buvo prislėgtas.

O mane tėvai pavadino Žoslina.

Ir vienai iš milijono progų pasitaikius tapti būtent Žosleno žmona, ja ir tapau. Matyt, taip turėjo būti. Žoslenas ir Žoslina. Martynas ir Martyna. Luisas ir Luiza. Lorenas ir Lorena. Rafaelis ir Rafaelė. Paulius ir Paulina. Mišelis ir Mišėlė. Tikimybė viena iš milijono.

Ir tai nutiko man.

Dirbti į parduotuvę grįžau tais metais, kai ištekėjau už Žo.

Joje jau buvau dirbusi dvejus metus, iki josios savininkei užspringstant saga, kurią toji kramtė, kad įsitikintų, ar tikrai pagaminta iš dramblio kaulo. Gličiu liežuvio saga nuslydo į gerklas, kliudė raištį, jungiantį žiedinę ryklės kremzlę su skydine kremzle, ir įstrigo aortoje. Ponia Pijar, kaip ir aš, tiesą sakant, nė nesuprato, kaip užduso ir kad ją, tiesiogine to žodžio prasme, užkimšo saga.

Kas įvyko, supratau, tik išgirdusi duslų bumbtelėjimą.

Susmunkantis kūnas papylė ir keletą sagų dėželių: aštuoni tūkstančiai sagų pabiro po visą parduotuvėlę, ir vienintelis dalykas, apie kurį, regėdama visą šitą dramą, aš tada pagalvojau, buvo: kiekgi dienų ir naktų man teks šliaužiot keturiom, kol surinksiu visus tuos aštuonis tūks-

tančius vienetinių, metalinių, medinių, vaikiškų, žymių dizainerių kurtų ir visokių kitokių sagų.

Iš Marselio į laidotuves atvykęs Ponios Pijar įsūnis man pasiūlė perimti parduotuvę, taigi, man gavus banko pritarimą, 1990 m. kovo 12 d. ant parduotuvėlės frontono ir durų meistriškasis dailininkas jau galėjo raityti „Žo galanterija, buvę Pijar mados namai“. Žo labai patiko toks pavadinimas. „Žo galanterija“, pūsdamasis sakydavo jis, tarsi koks medalininkas, Žo, taigi aš čia Žo, čia juk mano vardas!

Žiūrėjau į jį ir jis man buvo toks gražus, mažčiau, jog man tikrai pasisekė, kad jis – mano vyras.

Pirmieji mūsų vedybiniai metai buvo pasakiški. Nuosava parduotuvė. Naujasis Žo darbas gamykloje. Ir gimiančio Romeno laukimas.

Iki pat šios dienos prekyba parduotuvėje ėjosi sunkiai. Reikia atlaikyti 4 prekybos centrų, 11 didelių parduotuvių konkurenciją, absurdiškas galanterijos prekių kainas šeštadieniniame turguje, krizę, dėl kurios žmonės tapo pikti ir vengia nors kiek išlaidauti, tenka atlaikyti ir apatišką pačių arasiečių būdą mieliau rinktis lengvai pasiekiamus masinės gamybos produktus vietoj išmonės ir kūrybiškumo reikalaujančių rankų darbo drabužių.

Atėjus rugsėjui žmonės pas mane užsuka nusipirkti austų ženkliukų ar lygintuvu priklijuojamų paveikslėlių, vieno kito užtrauktuko, adatų ar, užuot pirkęsi naujų drabužių, nusiperka siūlų seniesiems atnaujinti.

Kalėdiniu laikotarpiu pajuda karnavalinių apdarų prekyba. Perkamiausia tebėra princesės suknelė, bet neblogai perka ir gofruotas apykaklės* bei moliūgo kostiumus. Šiemet berniukai noriai renkasi pirato aprangą, o štai praeitais metais pamišėliškai pirko sumo imtynininko apdarą.

Paskui iki pavasario – tyluma. Keletas parduotų siuvimo reikmenų dėžučių, dvi ar trys siuvimo mašinos ir keletas metrų audinio. Laukdama šviesesnių dienų, mezgu. Ir mano dirbinius gan gerai perka. Ypač antklo-des-vokelius naujagimiams, šalikus ir nertus medvilninius megztinius.

Tarp vidurdienio ir antros valandos užrakinu parduotuvę ir viena einu namo pietauti. Kartais, kai oras būna gražus, su Daniele ir Fransuaze einam į „Užkandinę“ ar „Leffe“ kavinukę Didvyrių aikštėj ir susėdusios lauko terasoj kremtam karštus sumuštinus.

Seserys dvynės gražios. Ir gerai žinau, kad būdamos su manimi jos turi progą išryškinti savo lieknus liemenis, ilgąs kojas, šviesias, kruopščiai apvestas, iš proto vedančias gazelės akis, ir ja puikiai naudojasi. Jos šypsosi pavieniui arba dviese pietaujantiems vyrams, maivosi ir retkarčiais pakoketuoja. Jų kūnai jiems pasiunčia žinią, į jūrą paleidžia meilės žinutę butelyje, ir kartais, slapto pažado paviliotas, kavą geriantis vyras ją pagauna. Tik visuomet tenka nusivilti – nes vyrams mirtinai stinga vaizduotės.

* Gofruota, klostuota ar raukta krakmolyta apykaklė, vyrų ir moterų nešiota XVI–XVII amžiuje.

Tada ateina laikas mums grįžti į darbus. Ir visuomet pakeliui atgal prasideda naujas melo žaidimas. Danielė sako: nekenčiu šito miesto, jaučiuos čia tarytum piešta figūra tame pačiame istorinės knygos puslapyje, ak, kaip man čia trūksta oro, prisiekiu, dar šiemet dingsiu kur nors toli, ten, kur šilta, ir pasididinsiu krūtis. Jei tik turėčiau pinigų, priduria Fransuazė, tikrai, kaipmat viską mesčiau, nieko nelaukčiau. Žo, o apie ką tu svajoji?

O aš būčiau graži ir liekna, ir niekas man daugiau nemeluotų, netgi pati sau. Tačiau nieko gražiosioms dvynėms neatsakau, tik nekaltai nusišypsau. Pameluoju.

Dienomis, kai nebūna klientų, dvynės visuomet siūlosi atlikti man manikiūrą arba gražiai sušukuoti, arba uždėti veido kaukę, arba, kaip pačios sako, paplepėti.

Norėdama joms už tai atsilyginti, mezgu kepuraites arba pirštines, kurių jos niekada nedėvi. Tačiau tik jų dėka esu išpuoselėta storulė dailiais nagučiais ir turiu galimybę sužinoti, kas su kuo miega. Arba apie Denisės iš „Prijuosčių krautuvėlės“ prierašumą apgaulingajai 49 laipsnių kadaginei, apie dvidešimt kilogramų, kuriuos priaugo „Karolio aprangos“ drabužių salono siuvėja, sužinojusi, kad jos vyras užmezgė meilės santykius su Žano Žako kirpyklos plaukų plovėju. Ir dėl to, kad visa tai žinom, mums visoms trims atrodo, jog esam visų pasaulio įvykių sukuryje.

Na, mažų mažiausiai – Araso įvykių centre.

O šitos gatvės – tai jau neabejotinai.